

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Πηγές για τη διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Διαδίκτυο (μέρος 3ο)

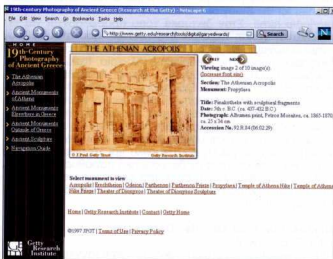
Η αρχαία Αγορά της Αθήνας, ανασκαφές της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών
<http://www.attalos.com/> (αγγλικά)

Ο ανανεωμένος δικτυακός τόπος της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών για τις ανασκαφές στην Αγορά της Αθήνας βασίζεται σε σύγχρονες μεθόδους ανεξεργασίας, δημοσίευσης και προβολής ενός αρχείου ανασκαφής, δηλαδή τα ευρήματα και τη συνοδευτική τους τεκμηρίωση (εικ. 1). Η παρουσίαση καλύπτει όλες τις φάσεις κατοίκησης στο χώρο, οι οποίες ήρθαν στο φως με τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν από το 1931 μέχρι σήμερα. Χρησιμοποιεί εξαιρετικά πλούσια εικονογραφικά υλικά (φωτογραφίες, σχέδια, τρισδιάστατα μοντέλα και ακόμη πανοραμικές εικόνες και ταινίες με τεχνολογία QuickTime) καθώς και διαφορετικού τύπου κείμενα (αποσπάσματα από τις γνωστές σειρές δημοσιεύσεων των ανασκαφών της αρχαίας Αγοράς, δελτία αντικείμενων από τη βάση δεδομένων με τα κινητά ευρήματα, λεζάντες κ.ά.). Οι ενότητες του περιεχομένου αποτελούνται από το ιστορικό των ανασκαφών, την περιήγηση στον αρχαιολογικό χώρο και το Μουσείο της αρχαίας Αγοράς με τη βοήθεια πολυάριθμων πανοραμικών εικόνων (όπως και στην εφαρμογή *Metis*, που παρουσιάστηκε στο τεύχος 87 του περιοδικού *Αρχαιολογία και Τέχνες*, σ. 106, με τη διαφορά ότι εδώ, αντί της κατοήγησης του αρχαιολογικού χώρου, παρέχεται λεπτομέρεια αεροφωτογραφίας), από ανασκαφικές εκθέσεις και άλλα δεδομένα από τις πιο πρόσφατες ανασκαφές (1998-2002), καταλόγο κτισμάτων και άλλων τοπογραφικών στοιχείων, φωτογραφίες οργανωμένες θεματικά και τοπογραφικά, κατηγορίες αντικείμενων (Black and Plain Pottery, Red Figured and White Ground, Hellenistic Pottery and Wheelmade Table Ware, Greek Coins, με καταλόγους αντικείμενων και αποσπάσματα από τις αντίστοιχες δημοσιεύσεις της Σχολής). Ταυτόχρονα λειτουργεί αναζή-

τηση με ελεύθερο κείμενο σε όλο το περιεχόμενο της βάσης δεδομένων, ενώ χάρη στον δυναμικό σχεδιασμό διευκολύνεται η πρόσβαση στις κατηγορίες υλικού (σχέδια, κατόψεις, δελτία αντικείμενων, κ.ά.).

Το ιερό του Ποσειδώνα στα Ίσθμια, ανασκαφές του Πανεπιστημίου του Chicago
<http://humanities.uchicago.edu/orgs/isthmia/isthmia.html> (αγγλικά)

Ο δικτυακός τόπος για τις ανασκαφές στο πανελλήνιο αυτό ιερό περιλαμβάνει εισαγωγική παρουσίαση, ιστορικό των ανασκαφών και ανασκαφικές εκθέσεις από το 1989 μέχρι το 2002, δημοσιεύσεις ολόκληρης ή αποσπάσματα (συγκεκριμένα, από την Elizabeth R. Gebhard για την εξέλιξη του ιερού, την αρχιτεκτονική του αρχαϊκού ναού, τα μικρά αφιερώματα στο ναό του Ποσειδώνα κατά την αρχαϊκή εποχή, τα Ίσθμια στη ρωμαϊκή εποχή) από την Elizabeth R. Gebhard και τον Matthew W. Dickie για τον ήρωα Μελικέρτη - Παλαίμωνα και τους αγώνες στα Ίσθμια από την Virginia Anderson-Stojanovic για τον γειτονικό υστεροκλασικό/ελληνιστικό οικισμό της Ράχης από την Isabelle Raubitschek για τα κινητά ευρήματα από το αρχαϊκό ιερό, εκθέσεις από τρισδιάστατες

2. Ινστιτούτο Getty, φωτογραφίες του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα: παράδραμη οθόνης με το δελτίο μιας φωτογραφίας από την ενότητα των μνημείων της Ακρόπολης (Προπύλαια, βορειοδυτική πτέρυγα ή Παναθηναίον).

αναπαράστασεις με την εξέλιξη του ιερού από τον 9ο αιώνα π.Χ. μέχρι τον 2ο αιώνα μ.Χ., χάρτες και τοπογραφικά σχέδια καθώς επίσης και βιβλιογραφία (1989-2002).

19th-century Photography of Ancient Greece
<http://www.getty.edu/research/tools/digital/garyedwards/> (αγγλικά)

Από τις φωτογραφικές συλλογές του Getty Research Institute, δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο διακόσιες περίπου φωτογραφίες του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα, επιλεγμένες από τη συλλογή Gary Edwards (μεταξύ τους και φωτογραφίες

1. Αρχική οθόνη του δικτυακού τόπου για τις ανασκαφές στην αρχαία Αγορά από την Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

των πρωτοπόρων ελληνών φωτογράφων του 19ου αιώνα, Δημήτρη Κωνσταντίνου, Πέτρου Μαυράτη, Κωνσταντίνου Αθανασίου και Φίλιππου Μαργαρίτη). Προσφέρουν ένα πανόραμα αρχιτεκτονικών κυρίως μνημείων της αρχαίας Ελλάδας από διάφορες περιοχές. Οι φωτογραφίες οργανώνονται σε πέντε ενότητες, ανάλογα με το απεικονιζόμενο θέμα: φωτογραφίες της Ακρόπολης των Αθηνών, άλλων αρχιτεκτονικών μνημείων της Αθήνας, μνημείων από άλλες περιοχές της Ελλάδας (Αίγινα, Άργος, Βάσσεις, Κόρινθος, Ελευσίνα, Επίδαυρος, Μεγαλόπολη, κ.α.) και εκτός Ελλάδας (θέσεις στην Κάτω Ιταλία και Σικελία και την Τουρκία: Ακράγας, Ποσειδωνία, Σελινούντας, Έφεσος, Πέργαμος, Αφροδισιάς, Μαγνησία η επί Μαϊνδώνη κ.α.) και γλυπτική (αγάλματα και ταφικά μνημεία από την Αθήνα). Αναλυτικά περιεχόμενα των μνημείων της κάθε ενότητας διευκολύνουν την άμεση πρόσβαση στο δελτίο της φωτογραφίας, με τα στοιχεία της φωτογραφίας και του απεικονιζόμενου θέματος, ενώ κάθε φωτογραφία διατίθεται σε μικρό και μεσαίο μέγεθος (εικ. 2).

Lantern Slides of Antiquity, απεικονίσεις αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της κλασικής αρχαιότητας

επιμ. Harrison Eiteljorg II

<http://csa.brynmawr.edu/lanterns> (αγγλικά)

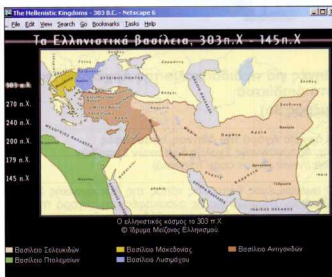
Το πρόγραμμα ψηφιοποίησης και ηλεκτρονικής δημοσίευσης φωτογραφιών του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα σε γυάλινες πλάκες στις συλλογές του Πανεπιστημίου Bryn Mawr College οργάνωσε το Κέντρο Έρευνας της Αρχιτεκτονικής, σε συνεργασία με άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου (Center for the Study of Architecture, CSA, <http://www.csanet.org/index.html>). Στον δικτυακό τόπο προσφέρονται για εκπαιδευτική χρήση περίπου 315 εικόνες, που απεικονίζουν μνημεία αρχαίας ελληνικής και ρωμαϊκής αρχιτεκτονικής από διάφορες χώρες της Μεσογείου (Αλγερία, Ιταλία, Κροατία, Τουρκία, Γαλλία, κ.α., Ελλάδα: Αθήνα, Αιγόσθηνα, Αίγινα, Άργος, Βάσσεις, Δελφοί, Επίδαυρος, Κόρινθος, Νεμέα, Ολυμπία, Σάμος). Την πρόσβαση διευκολύνει το γεωγραφικό ευρετήριο, οργανωμένο κατά χώρας, θέσεις και μνημεία. Οι εικόνες προσφέρονται με τη μορφή εικονιδίων και σε δύο ακόμη μεγέθη (μέτρια και υψηλή ανάλυση) ενώ υποστηρίζονται με στοιχεία για τη φωτογραφία και το απεικονιζόμενο θέμα. Η εμφάνισή τους σε διαφορετικά παράθυρα επιτρέπει την αντιπαράθεση και τη σύγκριση (για τον κανονισμό χρήσης του φωτογραφικού υλικού, βλ. <http://csanet.org/lanterns/bmccopyright.html>).

Demos: Classical Athenian Democracy

επιμ. C. Blackwell

<http://www.stoa.org/projects/demos/home> (αγγλικά)

Το νέο αυτό πρόγραμμα της εκδοτικής ομάδας Στόα (A. Mahoney και R. Scaife, <http://www.stoa.org/>) προσφέρει μια συνοπτική παρουσίαση των θεσμών και της λειτουργίας της αθηναϊκής δημοκρατίας στην κλασική εποχή. Τον κορμό του περιεχομένου αποτελεί συλλογή άρθρων από διαφορετικούς συγγραφείς, τα οποία περιέχουν ιστορική επισκόπηση, τις γραπτές πηγές, τους θεσμούς και την ιστορία τους, τη νομοθεσία, βιογραφίες πολιτικών, κ.α. (αρχαία pdf). Το περιεχόμενο αυτο συμπληρώνεται με συνδέσεις σε επιλεγμένο, σχετικό περιεχόμενο στο Διαδίκτυο: σε αρχαία κείμενα από την ψηφιακή βιβλιοθήκη «Περσέας» (<http://www.perseus.tufts.edu>, βλ. τεύχος 87 του περιοδικού *Αρχαιολογία και Τέχνες*, σ. 105-106), στον δικτυακό τόπο του Πανεπιστημίου Holy Cross «Democracy in the Politics of Aristotle», καθώς επίσης στις εισηγήσεις ενός ηλεκτρονικού φόρουμ στο Διαδίκτυο με θέμα

3. ΙΜΕ, οθόνη από τα διαδραστικά παραρτήματα της ενότητας για την ελληνιστική εποχή: η έκταση των ελληνιστικών βασιλείων σε επιλεγμένες χρονολογίες.

«Athenian Law in its Democratic Context», που οργανώθηκε από το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Harvard στις αρχές του τριάντου έτους και όπου πολλοί από τους συμμετέχοντες ανήκουν στη συγγραφική ομάδα του «Demos» (<http://chs.harvard.edu>).

Η ελληνική ιστορία στο Διαδίκτυο, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού

<http://www.ime.gr/chronos/gr/> (ελληνικά, αγγλικά)

Στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού δημοσιεύεται επισκόπηση της ελληνικής ιστορίας κατά εποχές, ανάμεσά τους και για την κλασική αρχαιότητα (αρχαία, κλασική, ελληνιστική περιόδους). Για κάθε εποχή παρέχονται συνοπτικές αναφορές σε συγκεκριμένα θέματα (κοινωνία, οικονομία, πολιτική, πολιτισμός), που αναλύονται σε υποενότητες (γλώσσα, θρησκεία, κ.α.). Η παρουσίαση των περιεχομένων έχει τη μορφή κειμένων και συνοδευτικών εικόνων (σε δύο μεγέθη εικονίδιο και μικρό μέγεθος), με αναλυτικές λεζάντες και στοιχεία προέλευσης. Διαδραστικά παραρτήματα σε ανεξάρτητα παράθυρα συμπληρώνουν τα κείμενα (χρονολόγιο, ιστορικοί χάρτες, ειδικά θέματα για κάθε ενότητα, βιβλιογραφία και πηγές –αποσπάσματα αρχαίων κειμένων σε μεταφραστική-, καθώς και τα ονόματα των συγγραφέων και άλλων συντελεστών κάθε ενότητας) (εικ. 3). Αναλυτικά περιεχόμενα διευκολύνουν την πρόσβαση στις διαφορετικού επιπέδου υποενότητες κάθε ιστορικής περιόδου.

Στο επόμενο τεύχος: το τελευταίο μέρος του αφιερώματος μαζί με οδηγίες για τη βιβλιογραφική παραπομπή σε ιστοσελίδες.

Ημερομηνία επίσκεψης των δικτυακών τόπων: Ιούλιος 2003.

Επικοινωνία: στη διεύθυνση του περιοδικού <http://kcharatzo@aol.com>

Τη στήλη της Πληροφορικής επιμελείται η Κατερίνα Χαριτζοπούλου Αρχαιολόγος ειδικευμένη στην Τεκμηρίωση